

קונצנזוס

"אולר אתכם קוממיות" - קוממה זקופה

גלוון מס' 70 | פרשת נח | א' בחשוון ה'תשפ"ח

גליון מיוחד לזכרו של מו"ר הרבי אברהם אלקנה שפירא זצ"ל

סיפורים

הנהגות

גדולתו בתורה

מנהיג לדור

אויה לסתינה שאבד קברניתה

בבעיות הציוריות המתחדשת, דרך הרואה במדינה ובחיים המתחדשים בה בשורה של קודש, וכן כה חשוב היה תהא כפופה לתורה.

ויקח את אדרת אליהו אשר נפלה מעלייו, וכייה את המים ויאמר: איה 'ה אלוקי אליהו... ייחצו הנה והנה ויעבור אלישע' (מלאכט ב' ב'). 'ותחיהת המתים באה על ידי אלהיו צור לשוב, אשר באדרתו צפון כוח הקوش לשפוך רוח נבואה, ולעשות פלאות בצעקה איה 'ה אלוקי אליהו' (אורות הקדוש, ש"א). כלומר, לכארה מהצדיק המשתלק נשאר רק דוםם, כאלהו שהשair אדרת. אולם באמת במפעליו של הצדיק הלוא גנווים כוחות חיים גדולים של קשר לה' - תורתנו ומעשי שהשair בעולם, מי שמחפש אותם כאליישע הצעק לה' אלוקי אליהו, יימצא וימשיך את דרכו.

לנו, מערכת העלון, השairו רבינו אחריו דוםם - העلون שלפניכם, שהיא השופר להפיץ את דברי תורה בשמה וחזי האחרונות. אולם, באמת כוח חיים גדול גנוו בעلون, כוח של הפצת תורה ורעיוןות של קודש. אכן מתפללים לה', שנזכה לרכת בדרכו של רבנו ונמנץ' בהפצת דרכו ודרכו תלמידיו.

עלון זה, הכרזנו על 'ביטול מלאכה', השבתנו את המדורים הקבועים, וככלו עוסק בפנים הרבות והשונות של רבנו זצ"ל. תנועת' תחיהת הקודש' מיסודה של מרן הראייה זצ"ל, כבר ידעה משברים רבים, אולם בטוחים אנו בה' אשר דבר טוב על ישראל, שהיא תמשיך ותפרח ותעלה מעלה. "חיים עד העולם".

המערכת.

"ואלישע רואה, והוא מצעק: אבי, אבי, רכב ישראל ופרשו" (מלכים ב' ב').

בחג הסוכות, עלה מעל ראשינו לשמי מרים - אבינו, מורה ורבנו, מרן הגאון הרבי אברהם אלקנה כהנא שפירא זצ"ל. ואנו, כאליישע הנביא בשעה שראתה את רבו אליהו הנביא עולה בסערה השמיימה, זועקים פערמים לבב מר ונשבר - אבינו, אבינו.

אבינו, פעס ראשונה, מפני שרבניו הקים עולה של תורה בדור הבנים הגדל בארץ האבות. ובניו, שעוז בהיותו ר"מ צעיר בישיבת מרכז הרב, הטיעס את ראשוני בני' דור היכפות הסרגונות' את טעמו של הלימוד 'בעין'. לימיד אותן להקשות ולתרן, לחדר סברות אמיתיות ולפפל ב'קוצות' מוקשה.

ובהמשך קרاس ישיבה היא זה זכרנו, שחזר ושין בכל שיחותינו את חשיבות הלימוד בישיבה, ההתמדה, הגדלות בתורה וקבלת המסורה מגדיות התורה מדור לדור - "ミימיהן של אבותינו לא פרשה ישיבה מהם... אברהם אבינו זקן וישוב בישיבה היה..." (ומא כ"ח), רבונו הם "מעתיקי השמורה" (הרמב"ם בפירוש המשניות), היו ציטוטיו הקבועים. לעיתים בדרך חידוד הוספי - כל יהודי צריך להיות תלמיד חכם, וגם... רב ציריך להיות תלמיד חכם.

כך היה רבנו לאבינו, שהרי אב הוא החוליה המקשרת ביןינו לדורות קודמים, ורבנו הוא שהנהיל לתנועת' תחיהת הקודש' את הבסיס ההלכתית והלמדנית הרוחנית, המסור למשה מסיני. ומכוון זה - אבינו, פעס שנייה. רבנו היה למנהיג הצבור. הוא שהקים דור חדש מקור הקודש, ידע להורות לדור דרך

שנויות יס"יו
ו'הצלחה'

בנה קינך שידוכים לדתים

• יעוץ והכוונה לנישואין • לכל רמות ההשכלה והעסקוקים

• אחזוי הצלחה מרשיינים • לכל גוני היהדות הדתית בכל רחבי הארץ

• אפשרות ללא ידיעת המועמד/ת • יחס אישי • סודות מוחלטת

טלפקס 02-6242428
טלפקס 03-6133010
טלפקס 08-6283263
טלפקס 06-79933570

ירוושלים: רה' עליash 5 קומה א'
רמת גן: מגדל התאומים בנין 1 (ז'בוטינסקי 33)
באר שבע: רח' יאיר 31/3 סניף מרכז אירופאי
פריז:

מנהיג לדור

ערב אחד לפני שתכנית לעזוב את הישיבה, ר' אברום תפס אותו לשיחה

ישראל כמדינה יהודית. מעל הכל, בתחום הציורי היה הסמכות הרוחנית העליונה, שנתנה את הגון ההלכתי למהלכים של הציבור שלנו ביחס להתיישבות בארץ וביחס למצב נד הנסיגות הנבעות מחולשות הנחתת המדינה הנטה. מפעם לפעם היו מתקימות ישיבות בביתו, בהם נושא נושא? ומה לפרסום? והרב ניוט את המאמר "לא תגورو", ותמיד אמר את הדבר קיים כפשו את המאמר את דרכה של תורה האמת האלוקית ואת דרכו בסוגיות הללו.

ביחוד התבלה דרכו זו, בעת שעלה הסוגיא שברחוב נקראת "סרוב פקודה", אבל למעשה אצלנו זה לא נקרא סירוב פקודה, כפי שהרב אמר שזו דעת תורה ואסור לנו לתת יד לחוק שהמלכות גוזרת, אם הדבר נוגד את תורתנו הקדושה, שחרי אצלנו התורה היא מעלה כל החוקים, ואפיקו אם אדם עלול להיפט ויאשר, אסור לו לעbor חיליה על דבר תורתנו הקדושה. הרב חזר ופרסם מספר פעמים כרוזים בנושא, וכמוון שכל אחד הרבנים עמד מאחוריו ותמך בו. יתכן שאילו לפני שניםitis כאשר הגיעו את גלוי את גלוי גוש קטיף היה כל הציבור שומר התורה והמצוות נשמע להוראות הרבנים "שאסור לתת יד לך", יכול להיות שהאסון הגדול היה נמנע, אך היה לצערנו הרב קמו אנשיים והתריסו נגד דעת תורה, ארען הגירוש.

כרגע, לאחר האבידה הגדולה עם הסתלקותו של הרב, העתיד קצר ליטה בערפל. עדין לא סיימנו אתימי השבעה, אבל אין לי ספק שהארונו החשוב שהברחים - "אחד הרבנים למען ארץ ישראל", ארונו שמאחד רבנים רבים חייב להמשיך. עם ישראל צמא ורוצה לשם עת דבר ה', ולמרות שהגדול הזה הסתלק מאייתנו, ודאי לנו שהקב"ה לא יטוש את עמו. אני מקווה שיובילו אנשים שימשיכו את דרך חינוכו והדריכתו של הרב, בחיזוק כשור עמידתנו על משמר הארץ ושמורת זהותה היהודית של המדינה, כדי שעם ישראל לא יישאר כצאן אשר אין לו רועה, ובעו"ה נעשה ונצליח!

שיחה אחת, שהיתה לי עם רבו הרב אברם שפירא זצ"ל לפני מעלה מחמשים שנה, השפיעה על חיי בצורה משמעותית ביותר. ומעשה שהיה כך היה: כשהגעתי לישיבת מרכז הרב, הישיבה הייתה עדיין בחתוליה, ולא היו בה שיעורי גמרא מסודרים, מלבד שיעור כללי שהרב נתן רعن זצ"ל (חנינו של מון הראי"ה זצ"ל) היה נון, ושיעור קצר מר' אברם.

לאחר תקופה קצרה ב'מרכז' התייחסו במשבר, וחשבתי לעבו לישיבת סלבודקה, שבה למדנו כמה מחברי איתי במסגרת עליית הנעור. החלטתי להיבחן בישיבת סלבודקה, אולי אחד לפני פנוי שטכנית לעזוב את הישיבה, ר' אברום ונס אוטי לשיחה ודיבר איתי על ההבדלים בין הישיבות מבחינות החשיבות וההסתכלויות האמונייה המיחודה שישיבת מרכז הרב מעניקה לתלמידיה, וכן לרמות שמבחינות אחרות היו מספר דברים שביבשת סלבודקה היה לי יותר טוב, שכן אוטי הרוב להישאר במרכזו הרוב. אין ספק שאם הייתה הולך לשם, יוכל כל דרכי התורנית היהינה שונה מהלוטין.

כשנבחר הרב לכבודו הרב הראשי לישראל, שמחנו כלנו שהרבנות

הראשית צoudת בדרכם של הרצי"ה ושאר תלמידי הרב קוק זצ"ל, שחוות פמי הגולה בדורינו, וראו את מדינת ישראל כאתחלתא דגואלה. בהמשך כהונתו הרב ביזמותו הכניס אוטי לוועדת הבchinות הריאשת, וכמוון שהיינו קשורים גם בנושא המאבק על שלימות הארץ, לאחר שהרב ביחס עם הרב אליהו שליט"א הקימו את 'אחד הרבנים למען ארץ ישראל', כאשר התגלו החולשות ביחס להסבתה אוטי ישראל.

ברורו, שאצל הרב הישיבה הייתה נקדוה מרכזית בחיו. מתוך גדולתו העצומה בתורה, הוא חינך את התלמידים שככל עיקורה של הישיבה הוא לדוד תלמידי חכמים. הרב תמיד היה קורא: 'תורה', 'תורה', 'תורה'. דברון החורום לשקד בועלמה של תורה ולעלות בעמלותה, היה הנקודה העיקרית בהדרכה ובcheinן שלו. אולם, הרוב לא רק חינך בתוך הישיבה, אלא גם בטבע את רישומו בהדרכת הציבור בנושאים הקובעים את ציבון מדינת

שירי קרליבך על ירושלים במלאת 13 שנה לפטירתו

הפקה:

פרטומי ניסא
הפקה ומפיקת הדיסקוגרפיה

יהול מוסיקלי - צור נזאב

נס"ג עמודת שיר לשלה מציגה:

שיר העזיר אשר לשלה

- בן ציון סולומון חיזקי סופר
- יהודה גריין יהודה גריין
- אודי רזאל יונתן רזאל
- נפתלי אברמסון אהרון רזאל
- שלמה כ"ץ הכנר הבינלאומי
- אייל שילוח

הזכות לשניים שמורה

קורטייסים: 03-5325272

دورשים
סופרים
למפעל
תפילה בית אל
050-822-1165

בר בון סוף?
האגעה "שנת השין"
יבוש אישיש של שורות בת הטעילון במרקם פנים לגמירות
ארוכת טוים ובטשלולים נוחים.
www.tefillin.co.il 1-800-20-33-44

הפלין בית אל
טלפון 03-5325272

רכב ישראל ופרשי

זכורים ל' עדין תפילות הימים הנוראים, כאשר עמד בשורה אחת עם מורינו הרב צבי יהודה צ"ל הרשו כולם במרומים מצד אחד, ור' אברום בוער לפיד אש שעוד מעט עולה בפערת השמיימה.

פיו. ההרגשה של כל הרבניים שככל מילה שלו נשابت מים של תורה ואמונה, והכל נמצא בדרכיו - ש"ס ופוסקים, ראשונים, ואחרונים, מעשייהם של גדולים, הבנה עמוקה הנפש וסיבת מעשייהם של ראשי ממשלחת ושלים בישראל ותפיסה פסיכולוגית עמוקה בהליך רוחם של נשייא העמים ויועציהם, גרמה לכולם לבטל את דבריהם מול מילה אחת שיצאה מפיו.

אם לשכבה ולתלמידיה הרבים היה בבחינת אב ורב גם יחד, הרי לכל ישראל היה מנהיג שאימתו ויראותו עם אהבותו והערכתו מוטלים על כולם.

כמו נאים למורינו הגדול, קראוינו של אלישע הנביא בשעת עלייתו של אליהו רבו - "אבי אבי רכב ישראל ופרשוי". הכאב נושא את הנosteעים על גביו, והפרש הוא המהיג ומתחוה הדרך למרכבה. מרכיבת ישראל איבדה עם פטירתו את כוח התורה העצום שעליו נשענה, ואת מי שהנaging אותה בשעותיה הגרלוויות. לכסף ולזhab יש תחליף, אבל חכם שאבד לישראל אין לו חיליפתו ואין לנו תמורה.

כולנו תפילה לאבינו שבשמים, שלא יטוש את עמו ולא תהיה עדת ד' עצאן ללא רועה, זוכות רבנו צ"ל תפעל למען רשותה יותר ממה שפועל בחיו.

ב倡 הסוכות, חג עני הכבד, שבאו בוצותו של אהרון הכהן, ירד ענן כבד על מהנה ישראל כאשר נגע מאתנו הכהן הגדול של הדור - רבנו הרב אברהם אלקנה שפירא זכר צדיק וקדוש לרבה.

ר' אברום, כפי שככלנוינו בחריבה, היה ממשך ישיר של אהרון הכהן - במאור הפנים המיוחד שלו, שהצתרף לגבורתו העצומה בתורה וביראת שמים. גבורות זו נתהה אצל בבחינות עובדות הכהנים במקדש.

זכורים לי עדין תפילות הימים הנוראים לפני ארבעים שנה, כאשר עמד בשורה אחת עם מורינו הרב צבי יהודה צ"ל והיתה עני

מורצת במבט בין שני הגדולים העומדים לפני ד': ר' צבי יהודה הרשו כולם במרומים מצד אחד, ו' אברום בוער לפיד אש שoud מעט עליה בסערה השמיימה. וכماן לשנים האחרונות כאשר הכהן הגדול מלא אהבת ישראל שעיניו קורנות תמיד באהבה ושמחה, נדרש כהן משוכח מלחמה לצאת למלחמה על הארץ הקודש והוא החלוץ היחלץ לפני המלחנה.

באסיפות הרבניים שהיו בביתו, תמיד נהה בחכמה ובפקחות שכן כמוו את ראש העם בבחינת ובמידה, בלי עצונות או רוגז שהוא יכול לשורר בשעה קשה כל כך. אך טبعו היה הדבר, שככל הרבניים וראשי ישיבות ישבו לפניו, צמאים לモצא

**הרבניים, חברי הנהלות, העמותות, ראשי היישיבות
ואולפנות, מנהלי בתים הספר, הצדוקים, התלמידים,
חניכים וההורים במערכת החינוך התורנית**

מתאבלים מרה

**יחד עם בני המשפחה, בית הישיבה וכל בית ישראל
בסתלק עמוד האש - נשיא מוסדותינו**

מורנו ורבנו

הגאון הרב ר' אברם אלקנה כהנא שפירא צ"ל

אשר מפיו אנו חיים ומימיונו אנו שותים מיום יסוד מוסדותינו ועד הנה.

**בנחמת ציון וירושלים ובಹוספת חילים רבים ל תורה וליראה-
ננו חוננו מן השמים.**

הרה"ג אברהם שפירא זצ"ל ובתי הדין הרבניים

בדבוריו אלו, בוכה כבוד הרב את המצויאות הקשה בימינו, כאשר בכל יום מתגרשים עשרות זוגות ובתים רבים נהורפים

ענין שלישי - כולם מזכירים לשבח את עובודתם המשותפת של שני הרבנים הראשיים לישראל הרב שפירא זצ"ל והרב אליהו שליט"א, יבדליך". הרב אליהו שליט"א כיהן בשנותיו הראשונות כדין בבית הדין בברא-שבע, ורק אחריו מספר שנים הוא עבר לכון כדין בבית הדין בירושלים, יחד עם הרב שפירא זצ"ל, אשר היה אב בית הדין באותו הרכב. בעבר זמן, מונה הרב אליהו שליט"א לכון כדין בבייה"ד הרבני הגדול, במספר שנים לפני הרב שפירא זצ"ל, שכשמונה לכהן כדין בבייה"ד הרבני הגדול, הוא שוכן בחרכובו של הרב אליהו שליט"א. עפ"י הנוגג בבית הדין השפירא זצ"ל. ידוע לי כי היו דיניהם בבייה"ד הגדול, יוציאו פיהם תוקה מהרבה. כיוון שעלה פה ותקה הכהונה. שכן, יօ"ר הרכב היה צrisk להיות הרב אליהו שליט"א. אלום ביום הדיניהם, קם ישיב כיו"ר בהרכב בו יכהן כדין רגיל הרב שפירא זצ"ל.

לא זכיתי לכון כמנהל בתים הדין הרבניים, בתקופה בה כיהן מורהנו ורבנו הרה"ג אברהם אלקנה שפירא זצ"ל כדין. בכך זאת, ברצוני לספר מספר נקודות, שידועות לי על רבנו כדין: פעם סיפר לי מו"ר הרב שפירא זצ"ל, כי בדורות קודמים נהגו הדינים מסדרי הגיטין ליום, בכל יום בו סיירו גט. הוסיף הרב שפירא זצ"ל - אם הייתה צמ' בכל יום בו סיידרת גט, אז כל חייו עוברים עלי בצום. בדבריו אל, ביכה כבוד הרב את המצויאות הקשה בימינו, כאשר בכל יום מתגרשים עשרות זוגות ובתים רבים נהורפים מחרסים, מציאות שלא הייתה קיימת בעבר.

ענין שני הזורר לי הוא נושא החיבור הכספי בתשלומי הוצאות הדין, למתקדמים שלא הופיעו לדיניהם, או מכל סבה אחרת. נושא זה אינו פשוט כל כך מבחינה הלכתית, ولكن כבוד הרב عمل על כל רבבות, וכpective הקדמה ארוכה לתיקנות הדין החדשות, בהן ביסס כבוד הרב את התייר ההלכתי לגבות תשלומי הוצאות מהמתדיינים, בגין העדרויות מדיניות או מסיבות אחרות.

לדיות בקי בהלכה שיעוריו הרב הגאון יעקב יוסף שליט"א

שניות רבות מעביר הרב הגאון יעקב יוסף שליט"א, מגדולי הפוסקים בדורנו (כהנדת מוו"ר הרашל"צ הרב מר讚כי אליהו שליט"א) שיעורים בהלכה במקומות רבים. שיעורי מוסדרים בסדר נפלא על פי סדר השולחן ערוך, ומועברים בבהירות, בנאות, בנתת ובתון מיוחד.

שיעורים אלו הוקלטו, ובכך יש באפשרות כל אחד ואחד לרכוש בקיאות בשולחן ערוך. לחזור על אותו שיעור פעמים רבות, עד לידעית ההלכה למעשה.

ניתן מהעומס את מפיקים מ-ז' צוואריו חכם 33: 02-9962772 או 02-552-2442

שיעוריו המרכזיים של הרב יעקב יוסף מתקיימים בבית הכנסת בדורcov, רח' דוד 21 ירושלים (שכונת הבוכרים) ביום ראשון, שני ורביעי בשעה 20:00 בערך. ניתן להאזין לשיעור מדי יום רביעי בשידור ישיר ברשת מורשת.

שיעור של הרב יעקב יוסף מתקיים מדי曜 רביעי במערת המכפלה

מהי "אבן השתייה"?

הרב רצחה להציג לי כי פוקח חייב להבין את חשיבות מנגagi הבית ומסורת האבות ולא לזלזל בהם, אך מצד שני ניתן להוסיף ולהחמיר

ברורות בנושאים ישראל וארץ ישראל, ומайдך סבלנות אין
כך לשימוש הדעות השונות בדרך לבירור.

בstockות, ביום ההלווה, כשהתפללתי "ஹושע נא אבן השתייה", התחלתי לבכות. חשתי כי "אבן השתייה" נלקחה מאיתנו. כאבן השתייה, רבינו שהיה סלע מוצק בתורתו ואפשר לנו לשאתם מים אדריכלים ברצונו העצים למד, להרחות ולהסביר, לשבת ולענות בסבלנות לכל הפנים אליו.

ואז חשבתי איך ניתן להגיע לשילוב המופלא זהה. מובן ש כדי לקבל יכולת הכרעה הلاقנית כזו צריך ידע אדריכל הנובל משקירת לימוד עצומה של שירות שנים, זיכרון פונומנלי שיעשו בו, סקרנות אישית מדהימה וניסיוני של שנים רבות. אך לידע העצום שנוצר בغالל ארבע תכונות אלו צריך להוסף גם את נושא גולדות המידות שהיו לרבי שהתבטאו בסעווה ומואר פנים לכל אדם.

בהלווה היה ברור לנו שהאבליה גדולה וצריך לקרוע קריעה, אך מלבד הבעיה של קריעה בחול המועד (שער האשכנאים הנוגאים כנוגע פולין קורעים), צריך להגדיר מהו "רבו מובהק" שעליו קורעים. הבעיה היא שהרב בעצמו אמר פעמים רבות שבימינו כשייקר לימוד התורה הוא מספרים, יש בעיה להגדיר רבו מובהק.

לאחר מחשבה והתייעצת הلاقנית, חשבתי כי ברור שהיה רבנו המובהק. "רבו מובהק" אינו רק מלמד את החומר הביש, אלא בונה בכך את דרכיו הפסיכיקה. כשהיינו שואלים את הרב בנושאים מסוימים, ראיינו את אומנותו לתת לנו את הפרופרציה לדברים, לא רק את הצדדים הلاقניים השווים, אלא גם את החווים, לא רק את הצדדים הلاقניים השווים, אלא גם את החווים, הקרייצה, המבט המכון וההתבול במעשייה, שמהם לומדים לא פחות ומהם בוים דרכי חשיבה ובנין אישיות של פסיקה הلاقנית. בכל שאלת ההרשות הייתה של שיוך איש, הבוני הلاقנית. הייתה המשמעות של "רבו מובהק" ומכאן החלל האדריכל שנוצר בחסרונו. זהה "אבן השתייה" - שמננה הוותעת עולמנו התורני והציבורי - הריני כפרת משכבו.

לפני שנים, חלק מהלימוד המשעי של הלכות שבת שנלמדו אז בישיבת "מרכז הרב", חשבתי שיש צורך בפרטון טכנולוגי, בדרך כלל, לעביה המפורסת של פתיחת מקורר בשבת. לאחר התיעצות עם הרב ישראל רוזן, נקבעתי לאש היישבה, הרב אברהם שפירא זצ"ל, לשמעו את הכוונתו המעשית בנושא.

פרשתי בפניו את הצדדים השונים בסוגיה, הרב העניין בדברים, זו איתי בשאלות ונראה קיבל את הסברות שהעלתי. בסופו של דבר, לאחר דיון ארוך שאלאתי אותו: "از מה נהוג למשהה?" שאלני הרב: "וומה נהגו אצלכם בבית? הרי מבית של תלמידיך הינך בא". השבתי לו שאבי היה פותח את המקור רך כשהמנוע עבד. ענה הרב: "אם כך נהגו אצלכם בבית, מהו צורך לשנות?". לאחר זמן מה ניגש אליו הרב ושאל אותי: "איך עובד מכשיר הגמא במקורר שלכם? השבתי לו: "הרי הרב אמר לא להזכיר מכשיר זהה? ענה לי הרב: "אם לא אמרתני לא להזכיר".

בשבילי המשעה הזה היה לימוד גדול, הרב רצחה להציג לי כי פוקח חייב להבין את חשיבות מהני הבית ומסורת האבות ולא לזלזל בהם, אך מצד שני ניתן להוסיף ולהחמיר, אך בלי לחשב שהדורות הקודמים היו פחות טובים.

קשה לי מאד לחוש על מורנו ורבנו בלשון עבר, אך הצורך להבהיר את מורשתו הגדולה לדורות הבאים הביאני לשבת ולחשוב על עומק גדלוֹנו. ניתן לומר שהרב היה אומן השילובים. היה לו את היכולת הנדרה לשלב בין דברים מנוגדים בצורה קיצונית, מצד אחד היה ראש ישיבה שאמן על הפלפול ומאידך, מצד אחד היה נושא בצורה חותכת. מצד אחד היה נושא דגל המסורות הקפודה על מהנים, ומאידך, חדשן בעל יצירתיות מדהימה [מנושאים של נתוחה מותים, קביעת רגע המות והיtier עגנות ועד חידושים בנושא היתר המכירה]. מצד אחד גאון עצום שכונה על ידי גדולי דורו "הרבי הגאון, המפורסם, זך השכל", ומצד שני ניתן בענווה גדולה [עמדנו בחרדת קודש ליד דלתו, והחיק וההלך שלו אפשרו לנו ליהיכנס ולעמוד במחיצתו]. מצד אחד תכונות של סלע יזק במעשו ועמדות

* תקציר מתוך שיעור לעילוי נשמותו של מורנו ורבנו. * תודתנו לתונת לדיידה הכהן

אשוחר & ותקין

ספרייה בית אל

צוות אשוחר & ותקין וספריית בית אל

מתאבלים מרה

על פטירתו של מורהנו ורבנו ראש ישיבת מרכז הרב והרב הראשי לישראל לשעבר

הרב הגאון הגדול

아버ם אלקנה כהנא שפירא זצ"ל.

בנחתת ציון וירושלים ננוחם

קונסульт
ההסבתה לשליטה יהודית

תנועת קוממיות אבלה

על הסתלקותו לשם מרים של

שר התורה

מורה דרכנו, עמוד האש ההולך לפני המתנה

מרן הגאון

רב אברהם אלקנה כהנא שפירא זצ"ל

בhaltיכתנו בדרכיו

בשמי עתנו לגודלי התורה - גודלי תלמידיו

נוןוחם

שבת משוש לבנו!

עם הסתלקותו של מורהנו ורבנו,
גאון הדור האמתי

מן הרב **아버ם אלקנה כהנא שפירא**
זכור צדיק וקדוש לברכה

נקך האילן הגדול שבצלו חסינו, המעין הטהרו
שמימייו שתינו,

אשר התורה מסיני שבאור התהממוני

מי ייתן לנו תמורה!

ח"כ אוריה אריאל

יו"ר סיעת האיחוד הלאומי-מפדר

הרב הראשי לישראל - פוסק לדור ולדורות

דברים מתוך הספריו של הרב יעקב ניסן רוזנטל שליט"א אב"ד חיפה:

זהאים בלבד שאלו החידושים שלו. היינו אומרם: ר' אברהם שפירא=ספר קאמורת, טוב אמרת.

לבד מהאהבת התורה הגדולה שהיתה לו, הוא אהב גם את ציון וירושלים, את ארץ ישראל, וצריך להציגש אהב גם את מדינת ישראל שהיא ראשית צמיחת גאולתנו.

הדרך המכונה היא הדרך של ר' אברהם.

ר' אברהם עולה למעלה בשלמות. המלאכים

שמחים בבואה אליהם

נפש נקי וצדיק. בקבלת

התורה כתוב עליונים שישו

ותחחותים עלzu, אבל כאן

אצלנו עליונים שישים אבל

אנחנו בוים על האבידה

הגדולה הזאת.

ר' אברהם היה יהודי

ירושלמי, עם הצניעות של

ירושלמים, וצריך לשמור על הצניעות והפשטות הזאת.

יש למלוד מהנפטר לחיות בגדיות, באהבת ישראל ובפשטות

של אנשי ירושלים.

לק Sheldon ותנו בשלו. תבקש עליינו שתהיה לנו שנה

טובה... בביאת המשיח במהרה בימינו אמן.

מתוך קינה בתשעה באב:
תורה תורה חיגרי שך, התפלשי בעפרים
אבל יחד עשי לך ומספד תמרורים..."

הדברים מתואימים על הגאון ר' אברהם, עליו ניתן לומר את הפסוק: "שבת משוש לבנו נפק לאבל מהחולינו". חג הסוכות שהוא

חג השמחה הפך לאבל. ויש כאן אבל כפול: על הגאון ר' אברהם שאיננו, וגם על עצם התורה שניטלה ממנו,

כਮבוואר במסכת כתובות (י"ז) שכשנפטר תלמיד חכם נחשב הדבר כנטילת התורה.

אני מכיר את ר' אברהם כבר 07 שנה. בזמןנו אנחנו

הצעירים היה לנו עניין להתפלל בזיכרון משה'

כדי ללוות את ר' אברהם ולשוחח עימו בדברי תורה,

ואחריו שלושים שנה הוא הזכיר לי את דברינו בלמידה

מאומה תקופה.

ר' אברהם היה נחשב מהעלויים הגדולים של תורה באותה תקופה.

אותם עילויים הפיצו חידושים תורה, חידושים של ר' אברהם

היו בחריפות מיוחדת ואנחנו הלומדים הצעירים היו

תולדות הינו אין אב

בית קדושים אבל בחור כל בית ישראל
על הסתלקותו של

מן הדה"ג אברם אלקנה שפירא זצ"ל

מנהיג של הציונות הדתית זה חצי יובל, לוחם מלחמתה של תורה ושל ארץישראל, תוך

איירה ברורה שאסור לכל מאן דהה, בין חיל בין אזרח, לגרש יהודים מארץ ישראל.

ראש ישיבת מרכז הרב והרב הראשי לישראל.

מי יתן ונזכה און, צאן מדריתו, להמשיך בדרכו דרך ה' ולפעול למען בינוי של ארץ ישראל.

דניאלה ויס

ראש האועצה

כל בית קדושים

ההנאה הצעירה כוابت וbone על הסתלקותו של

مرا דאטרא גдол הדור עוקר הרים ומשברם

מורנו ורבנו הרב אלקנה שפירא זצ"ל

אשר הסתלק בין לילה והשאר אוננו יתומים וbone

נעשה הכל כדי לקיים את צוואתו להמשיך את תנופת ההתיישבות

אישיותו וכוח תורה היו לנו לדגל במאבקינו הבלתי מתאפשר למען התורה העם והארץ!

כי היא יסוד לקיומנו ובן השתייה שלנו..

בבנין ציון וירושלים ננוחם.

הרבי הראשי לישראל - פוסק לדור ולדורות

הרבי מס' נפשו, כפשו, כדי להתייר עגנות. הוא ישב עם פושעים כבדים, תוך כדי סיוכן חיון, כדי לדלות מהם ידיעות שייסעו לו להתייר עגנות

הרמשת לישראלי', כולל המוציאים הרבים המינויים מחוץ לארכץ, שהרבנים הראשיים לא מודדו מאחריו באופן אישי. היה בכך מסירות נפש אידירה מצד הרב על נושא השרות, שהרי הרב עמד בראש מערכות מורבות - כיהן בראש ישיבה גדולה, נשיא בתני הדין ובב ראשי לישראלי, ובכל זאת הקדיש המנו המנו זמן לצילול לפירוש הרטים של אלף אלפי מוציאים ולהזכיר לגבי כשרותם.

זה היה גודל ומוסרנות נפש עצומה, מפני שהרב נזק להכרעתו לא רק לידע הלכתי אדר, אלא גם מקצועו רב בעמינות מודרנית המתחדשת כל הזמן. לדוגמא: ביום, שביל ליציר דגים, שולחים מפעלי הדגים אוניביה לבם. האוניביה שואבת לתוך מהרחייבים כמהות אידירה של דגים, והקשרו שבתוכה מסkn את מן הדברים הרצוי ופולט חזרה לים את שאר מיini הדגים. באוניביה חותכים את הדגים, שוטפים, מנקים ואורזים, וכך שבה האוניביה ליבשה כאשר הדגים בקרבה אroxים כ'פילה' לא

קשה וסנפיר. אין אפשרות לשלוח מושגיה לשורות על האוניביה בלבד הים, מפני שהאוניביות מפליגות לחזי טנה. לכן, כדי לבדוק את סוג הדג, משתמשים בבדיקה בשם 'אלקטרו פורטיס' - בדיקה אלקטرونית מסוימת. עלתה השאלה - האם בדיקה זו מועילה להסביר את הדג? הרובנים הראשיים אז הכריעו שכן. על פסיקה ומסתנכים ביום גופי כשרות בעולם כולו. וכך הניחו רבינו ייחד עם עמיתו הג"מ אליהו שליט"א בפסיקותיהם ההלכתיות העמוקות והיסודות תשתית הلاقנית לדורות. אולם רבינו לא רק פרך דרך בתחום הכהרות, בנוסף לכך היו לרבות שורה של פסיקות הלכתיות יסודיות לדורות רבים, הבולטים והידועים שבהם: ההכרה בעודה האתופית חלקם עם ישראל בצרור הדרשאה מוהם ל'גיר לחומרא' (שנעה מחלוקת קיימת בין הדרשאה ל'גיר לחומרא' ו'גיר לחומרא'). בצד אחד היה בדקה הלהלכתיות ההלכתית להקל עליהם), קביעת רגע המותם ברגע מבחן ההלכתית להקל עליהם). וכך, בגדיותם בתורה ובמסורת נפשו הקבע להשתנות ושוב. וכך, בגדיותם בתורה ובמסורת נפשו הפך רבינו לפוסק לדור ולדורות.

הכותב שימוש מנכ"ל הרבנות הראשית לישראל בעת שרבו כיהן רב ראשי.

פעם הגיע אישת לבית הדין, ואמרה בפני הדיינים לבולה גירשטיין. במקורה זה, ההלכה היא שהאיש נאמנת ('ש"ע אה"ז י"ז'). אולם, המקורה נראה לדיניים מוזר. ישבו הדיינים נבוכים, והתלבטו האם להאמין לה. אחד הדיינים היה הרашל"צ הגאון הרב עזרא יהודית יוסף שליט"א, שאמר מיד - תקרו ל' אברום שפירא.

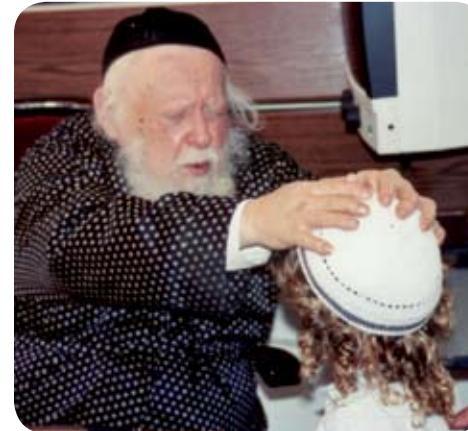
נכנס הרוב, ושמע את הבעייה. ניגש הרוב לאישה ושאלה תנגידי לי, בזמנם שהתקנת עשית בעליך, כאשר סיבובים מסביב לך, כאשר התגרשת כמה סיבובים עשית? ענתה לו האישה - שלושה. אמר הרוב - תודה רבה, לא התגרשת מעולם, שהרי אין מנהג כזה. قد הצל הרוב בפקחותו את בית הדין. מנובוקה.

זהו דוגמא לחכמת החיים המיחודה של הרוב, אולם כדיין הרוב לא הסתפק רק בחכמתו ובגדלו העצומה בתורה, אלא גם מסר נפשו, כפשו, כדי להתייר עגנות.

הרבי ישב עם פושעים כבדים, תוך כדי סיוכן חיון, כדי לדלות מהם ידיעות שייסעו לו להתייר עגנות. כך בಗיל שבעים, כשהוא ידוע כרב מתמיד ולמדן גדול, ראש ישיבה מובהק, ואחד מגודלי תלמידי החכמים והדיינים שבדורו, התמנה רבנו לרוב הראשי בישראל. בתפקיד זה נחשף הרוב לתהומות חדשים וחויבים. בדרך בית הדין, גם ברבנות, נכנס הרוב לעובי פסקי ההלכה בכל כוחו התורני, תועתו הגדולה ומוסרונו נשפו.

את הדוגמאות הבולטות לכך היא מערכת הנסיבות. הרבים ייחד עם עמיתו הרашל"צ הגאון הרוב מרדיyi אליו שיליט"א מערכת של מופת. הם העמידו בראשה את הרוב איסר קלונסקי שליט"א, ומתחתיו הרבה ראשי אגפים שניהלו את המערכת מבחינה מעשית בצדקה. וגם אספו חומר הלכתית הנוגע למוצרים השונים צרכי היה להכשיר. אולם בסוף, הרוב ו עמיתו יبدل לחים הג"מ אליו צלו אשיית לעומק השbeck ההלכתית, והם שקיבלו את החלטה לגבי כל מוצר.

באותם ימים, לא היה מוצר אחד שעליו כתוב 'באישור הרבנות'

קומי אורוי

בקרוב יצא גליון מיוחד ומורחב של הירחון "קומי אורוי" על מ"ר הרוב אברהם אלקונה שפירא זצוק". מי שיש לו סיפור, שיחה וכ"ד מפיו של הרוב שפירא מזמין לשולח למערכת בהקדם. ניתן להזמין מראות גליון זה וכן לעשות מוני שנתי בעלות של 100 ש"ח בלבד.

כתובתינו:

kumiori@gmail.com 02-9974424

מוסדות אור תורה סטן
ראשי המוסדות,
הנהלה, המורים והתלמידים

מתאבלים מרה

על מותו של הרוב הראשי וראש ישיבת מרכז הרוב

הרוב הגאון

אברהם אלקונה כהנא שפירא זצ"ג.

בנחתת ציון וירושלים ננוח

"שומרון קול תחת"

ועצה אזרחית שומרון מתחבלת ערוה
ובכח את אותו של

הה"ג אברהם אלקונה שפירא זצ"ל
שהלך לבית שולמן.

"וְמֵה ה' אֱלֹהִים דָּמָעָה מַעַל כָּל פְּנִים"

בוצי ליברמן ראש העצה
יליאת הצעאה ועובדיה

מגanoi הדור בהלכה ובהנאה

לפנינו ימיה תובב"א, הגיע הרב לימיית, ישב לילה שלם עם צוות הרבנים ששחו בעיר, והורה להם מה מותר ומה אסור לפי ההלכה באופן הtantgedot לפניו.

פינוי תל רומיידה בחברון – פורסמה כתשובה לשאלת חיל בשירות מילואים. בחרלה זו נאמר:

"בתשובה לשאלתך על דעת תורה בעניין השתפותך במסורת שירות מילואים לעזר בפינוי אדמות ומבנים בייש"ע ובגולן,

הנו להודיע דעתנו: כיון שנפסק ע"י רוב הרבנים בארץ, שיש אישור לפנות שתרים בארץ-ישראל ולמסנן לגויים, לפי מה שכתב הרמב"ן [ספר המצוות מצוות עשה ד'], וכן פסקו לאחרונה בכנס רבנים, שכחוו בו יותר מאלף רבנים וראשי ישיבות, וכן פסקו גם ברבנות הראשית הקודמתות גם במעשה שקדמה לה. הרי ככל אישור תורה אסור ליהודי לקחת חלק בכל מעשה של סיוע לפינוי, כפי שנפסק ברמב"ם [הלכות מלכים י'], גם אם המליך מואחר יותר, בחתימות של USARTות רבנים נוספים הובחר עוד: "גם מחנה הבא קבע הוא יישוב יהודיו לכל דבר. עקרתו ועיבתו בידי גויים, הרי הן בכלל עקריות יישוב בארץ ישראל האסור ליהודי לקחת חלק בכל מעשה לשאלת, ברור ופושט שאסור לכל יהודי לקחת חלק בכל מעשה של סיוע לפינוי ישב, מחנה או מתקן, וכי שנפסק ברמב"ם [הלכות מלכים י' ט'], גם אם אם הממלך ציווה לעבור על דברי תורה אין שומעים לו".

רב אברהם שפירא, הרב שאול ישראלי, הרב משה צבי נהיה

מיום עמדו על דעתו ועד ליום האחרון למד ובניו בתה마다 עצומה ש"ס ופוסקים:

בילדותו בת"ת עץ-חיים" אשר בחר חורבת ר' יהודה החסיד, שם המשיך בישיבה קטנה "תפארת צבי", ואחר-כך ב"ישיבת חברון" בראשות הרב ר' משה מרדכי אששטיין, אשר קירב אותו במוזח. בנו התהביב מאוד על גדיי הדור הקדם, בינויהם: ממן הרוב צבי יהודה, הרב ר' איסר זלמן מלצר, החזון אי"ש, הרב הרצוג, הגראי"ז סולובייצ'יק ועוד.

למעלה משישים שנה לימד הרב אלף תלמידים בישיבת "מרכז הרב", מתוכן עשרים וחמש שנה כראש הישיבה. הרב שימש בדיינות שנים רבות. בהיותו בן שבעים נבחר לרב הראשי לישראל ולאב בית הדין הגדול בירושלים והמשיך להרבי תורה רבבים.

במקביל לעיסוקו המתמיד בהלכה, הנהיג ביד רמה את הציור הדתי לאומי באופן כללי ובאופן פרטני. אחד הנושאים המרכזיים בהם עסק היה שמירה על ריבונות ישראל בכל שטחי הארץ. בנו התגדר באופן נרץ פינויו כלשהו משטחי הארץ ישראל. לפניו ימיה תובב"א, הגיע הרב לימיית, ישב לילה שלם עם צוות הרבנים ששחו בעיר, והורה להם מה מותר ומה אסור לפי ההלכה באופן הtantgedot לפניו.

אחריו פינוי ימיה הקים הרב את 'אחד בני ישראל' – גוף המקיף מאות רבנים ומתכנס מדי פעם להחלטת בנושאים העומדים על הפרק. אחת ההחלטהות המרכזיות של גור זה, שהשפעה מאוד גם במישור המעשי, ומונעה בין השאר את

ובתורה אתה عمل

על כל התורה היה חלק בלבתי נפרד מהלימוד. בצעירותתו, עת חבש את ספullet בית המדרש של ישיבת חברון, העיד על עצמו שלא הכיר בישיבה אלא את הספullet והסתנדר שלו, מבלי לפנות ימין ושמאל

איך זוכים לאור התורה על ידי העמל. בעת שקיבלו ישראל את התורה היה משה רבנו ע"ה העומד מלמד את אהרן, את בניו, את הוקנים, ואח"כ את כל ישראל. כי אין דומה הלומד מפי משה רבנו לומד מפי אחרים, מפני שהוא קיבל מפי הגבורה. ובונסף לידיות התורה היה מעבר ללימודים גם את אור התורה. מכאן לפרק השישי, בקבות בנזון התורה. הרוב מוכיר בדבריו את הירושלמי על אותו תלמיד שהיה לרבי מאיר, שהוא מטהר את השוץ ומטמאו מהא פעמים. אמר עליו רבי יעקב שתלמידך זה "קטוע מהר סייני" ככלומר, מנתק מנונן התורה. לכל שלוש היסודות הללו מביא מורה צ"ל ראיות והסבירים בבקיאות עצומה מגמותם בבלוי וירושלמי, מדורשים, פרשנים ואך מסיפורים על גודלי ישראל.

את כל המעולות הללו ראיינו במורה הרב צ"ל. עמל התורה ושמיית הדברים מפוי היו לנו את ההרגשה של אוור התורה, בנסף לידיעה ולהבנה, והיתה תורה זו מקובצת אותנו לשכינה, כיום נתינתה מהר סייני, בבחינת "תורה שיש עימה בית אב". אוור תורה זה הופיע גם בשנות המאבקים הגדולים על העם והארץ, עת עמד כצורך סלע והודיע עדתו, דעת תורה, בבהירות ולא חת, בקהל כלל, ובכך סייל הרבה מחשכים אשר דבקו בתלמידים "קטועים מהר סייני". עתה צרכים אנו להתכנס ולרכז את כל הכותחות השיעיכים לשכינה, לממן תורה, ולהאר בכם את החושך אשר ירד עלול עם הסתלקותו של הכהן הגדול. יאיר ה' את עינינו.

"הגאון היה מוחברת לעולם, ממתנה ועובדת" (ادر היקר עמוד כ"ג). את המתנה אשר ירצה ממשימים על מורה הגאון הרב אברהם א. כהנא שפירא צ"ל, יכול היה כל בר ביה רב לראות, ביכולת הניתוח, ביכולת ההסבירה, בחריפות ההסברא, בחקירות המעמידות ועוד ועוד. ואולם, החלק הנוסף, העובדה, זה החלק הנסתור יותר באישיות האגדולה של מורה. עמל התורה היה חלק בלתי נפרד מהלימוד. בצעירותתו, עת חבש את ספullet בית המדרש של ישיבת חברון, שעיד על עצמו שלא הכיר בישיבה אלא את הספullet והסתנדר שלו, מבלי לפנות ימין ושמאל. ועד זקנה ושיבת, כאשר

המשיך ללימוד, גם בעת חולשה.

"עמלות בתורה", כך נקרא מאמר הפתיחה לספרו "מנחת אברהם" ח"ב. שלושה פרקים במאמר: הראשון, עמלות בתורה – הדרך לקבלת פני שכינה. השני, עמלות בתורה המביאה לאורה של תורה, והשלישי, עמלות בתורה מתוך בדיקות בנזון התורה.

עמל התורה, מבאר מורה צ"ל, היה ההליכה לבית הכנסת וחוק כדי לקבל שכור הליכה, או כדי בקר חולה אשר שכינה מעלה מיתתו. על ידי העמל "מכשיר האדם את עצמו להסیر החומריות ולהידבק בתורה ולהתקשר בקשר עליון לאורייתא". لكن דריש חכמים על הפסוק: "אם בחוקותי תלכו – שתהיינו עמלים בתורה". כי ההליכה בחוקות ה' היא העמל ללכת לקראות שכינה. על ידי כך זוכה האדם לא רק בידיעת התורה אלא בדיקות בו יתרך. אחר כך עובר מורה צ"ל לבאר

תושבי היישוב בית אל בתחום כולל עם ישראל
מכבים את אבדתו של
מור"ד הרה"ג
아버ם אלקנה כהנא שפירא זצ"ל
ראש ישיבת מרכז הרב ולשעבר הרב הראשי
 לישראל.

אנו תפילה
כי יחד עם שאר תלמידיו
נדע להמשיך את דרכו
בתחומי העשייה בכלל
ובבניין הארץ בפרט.

המועצת המקומית בית אל

נפלה עטרת ראשנו

ביחד עם כל בית ישראל אנו כوابים את הסתלקותו של מรณ שר התורה מורה הרה"ג אברם אלקנה כהנא שפירא זצ"ל ראש ישיבת מרכז הרב, הרב הראשי לישראל. תחומנו למשפחה.

תנועת אריאל

כسفינה שאבד קברניתה

אבלים אנו עם כל בית ישראל
על הסתלקותו של
מור"ד הגאון
רב אברם אלקנה כהנא שפירא זצ"ל
גדול הדור בתורה ובנהוגת הציבור.

בית אלון מורה
מוסדות בית המדרש
וישיבת אלון מורה

על האור הגדול שכבה
שלו היה העוז והגבורה להלחם
מלחמותה של תורה
לשואור על שלימות הארץ
שהיא לנו מורשתה

מן הגאון הגדול
רב אברם אלקנה שפירא זצ"ל
כوابים ודואבים ורואה תהנוכה
ומנהליה של
אם ישיבותBei עקיבא בכרם הראיה
ושולחים תנוחות למשפחה האבלה
ולישיבת מרכז הרב,
ש嗚ה צמהה ואורה הצמיה,
שאבודה קברניתה

מלאר ה'

כאשר ניסו פעם לדחות אחד משיעורייו כיוון שלא היה בכו הבריאות, התבטא "מדוע אין מבנים שהשיעור זה הבריאות שלו, שהתורה היא החיים שלו".

המחשבה שאין לו צורך עוד במשה ובנו. לא כוח הזיכרון של יהושע נחלש, הסביר מ"ר זוקל, כי אם החיבור הנפשי הפנימי של יהושע אל רבו. וזה טמון ההבדל שבין לימוד תורה מכל אדם, לבין בקשת התורה מוכן הדומה למלאך. דרכ' הרבה הדומה למלאך שוכן קדוש למסורת התורה, מתחרבים תלמידיו לכל מסורת התורה שבכל הדורות, והרי הוא בכלל "מעתיקי השמואה" (כleshon הרמב"ם בהלכות תלמוד תורה פרק א' ובפירוש המשנה), עד משה רבנו ע"ה.

יתן לב טוב ובע"ה עוד יכתבו, סייפורים רבים והנוגות של מורנו ורבנו זצ"ל, על גאונותו האדירה, צדוקתו, שליטותו בכל מכמי התורה וכוחו בפסיקת halacha ובנהוגה, אלפי תלמידיו לתורה, משומש שכל מהותו למלאך ה' צבאות. מ"ר זצ"ל מסר את נפשו ואת מאודו למסורת התורה, נגדל את ה' צבאות היהת מסירת התורה, פשוטו ממשמעו. כאשר ניסו פעם לדחות אחד משיעורייו כיוון שלא היה בכו הבריאות, התבטא

"מדוע אין מבנים שהשיעור זה הבריאות שלו, שהתורה היא החיים שלו!". פעם כאשר שוחח עמי בענייני השיעורים והדיבור בלימוד עם התלמידים, אמר וציווה שוב ושוב בזה הלשון - "צריך למסור את הנפש על הישיבה!". כל מעינויו של מורנו ורבנו זוקל היה היו נתונים למסורת התורה לדורות הבאים, את כל כוחותיו מסר על דבר זה, וכל עמלו האידי בתורה כל השנים היה בבחינת "לומד על מנת ללמד". עדין מהדודות באזני דבריו של מורנו ורבנו זצ"ל על מיתת חוליו בבית החולים, כאילו אין מסביבו רופאים ומ唏יריים והוא אווזו בידי ולוחש באזני - "קח אותה לישיבה, קח אותה לישיבה".

בימים הראשונים של חג הסוכות איבדנו את גדור מעתיקי השמואה בדורינו, את הקשר החי שלנו לסייע. רבנו הגדול, הדומה למלאך ה' צבאות, עליה בסערה השמיימה, מי יתן לנו תמורה.

כמה קשה הכתيبة על מורי ז肯י מון הגאון ורבי אברהם כהנא שפירא הריני כפרת משבכו זוקל, ימים ספורים אחר עלייתו לישיבה של מעלה. שבעתים קשה הכתיבה במספר שורות מועט, מהחיקת התמקדות בנושא אחד, אף שגדלו של מורנו ורבנו זוקל ואישיותו מלאת ההוד וההדר, ובת גוונים היתה וכלה פנים ובותה.

בגמרה (ברכות מ"ב) מובא לאחר הלווייתו של ר' בעל מילון קביאות מקום לברכת המזון ולא ידעו את ההלכה, קם ר' בא אבא אהבה וקרע קריעת נספת בבגדיו, אמר - "נ"ח נשיה דבר". ככל שמתורחק הזמן מהסתלקות הרב, הרגשת החלל והחדרו הגדול רק מותעצמת ותחותת חוסר האונים והיתומות תופסת מקום יותר ויותר. כתיבה זו היא בבחינת קריעת ראשונה, אף שנכונו עבורה קריעות רבות.

"כ"י שפטי כהן ישמרו דעת תורה יבקשו מפיו כי מלאך ה' צבאות הוא, אם דומה הרב למלאך ה' יבקשו תורה מפיו" (מו"ק י"ז). יסודות רבים טמוניים בדמיון זה שבין הרב למלאך ה', אולם דומה כי

בעצם הגדרת המלאך ותפקדו מצוי התנאי ההכרחי לבקשת התורה מפיו של הרב. מלאך, כשליח ה', מסרו כל יכולו למטרה אחת לשמה נוצר, ללא פניות ולא נגינות אישיות - "שאין מלאך עושה שתי שליחויות" (בראשית נה'). אם דומה הרב חשבו אחר, יבקשו תורה מפיו.

כמו פעמים שמענו מ"ר זוקל שהוא חוזר ומדגים, כי הציגו שבין ובתלמידינו הרבה הרבה לדור השוט של "שוננות לבני", ויוצר הוא מושג חדש של 'מסורת התורה' (ראה דרך החיים להה"ל תחילת מסכת אבות ובפירוש החסיד יע"ץ שם). 'מסורת התורה' איננה מצטמצמת בהעברת ידע גירידא, מזכיר בחיבורו נPsi פנימי עמוק, בקשרו לסייע. בכך באר מ"ר את אמר הגמara (תמורה ט"ז), שנשנכהו מיהושע בן נון שלוש מאות הלכות ונולדו שבע מאות ספריות, רק מושום

* הכותב נשוי לנכדו של הר' רב

רפואה הוליסטית
רפואה שלמה
רפואת הנפש ורפואת הגוף

מקצוע משתלם עם תואר אקדמי בינלאומי

- **רפואה סינית M.T.C. • נטורופתיה P.A. • תזונאי קליני**
- **שייצו • רפלקסולוגיה • עיסוי • כווננה**
- **צמחי מרפא • פרח' באך ועוד ...**

הלימודים מוכרים על ידי כל האיגודים המקצועיים

לפרטים והרשמה 6/7878754 • רוח' יפו 33 (בית זאל) קומה א' ירושלים
סניף ראשי ירושלים, סניפים נוספים: אשדוד, אשקלון, ראשון ורעננה

ענוֹה וּמִנְהִיגָּות

לפתע הוא קם ממקומו ואמר: "את הספר זהה ערך והוציא לאור אברהם אלקנה כהנא שפירא, בסיוף הפרק יש קונטרס של העורר, בו יש עמוקות של תורה מדירות ראשונים. אני אומר לך באחריותך, אין עמוקות כזו בדורות שלנו".

שפירא, לפטח הוא קם ממקומו, ניש לארון הספרים והוציאו
שם שוו"ת "זכיר יצחק" ואמرا: "את הספר הזה ערך והוציאו לאור
 אברהםALKNAה כהנא שפירא, זה הוא שמעביר שייעור כליל במרכזה
 הרב? בסוף הספר יש קונטרס של העורך. הקונטרס הזה יש בו
 עמקות של תורה מדורות וראשונים. אני אומר לך באחריות, אין
 עמקות צו בדורות שלנו".

כבר מגיל צעיר ייחשיט הוא בעסוק במשא
ומתן של תורה עם גודלי הדור של אז הגאון
ר' איסר זלמן מלצר בעל "בן האzel" על
הרמב"ם, הגאון הרוב צבי פטח פרנץ, רבה
של ירושלים, החזון אי"ש ועוד גודלי עולם.
הגאון מטשיבין בעל שו"ת "דובב מישרים",
מתבטה אליו לאחר פטירת החזון איש,
כלומר לפני מעלה חמימות שנה: "לדעתי
ר' אברהם הוא גודל הדור הבא".

בשנת התשמ"ב, לאחר פטירת מוח'מרן
הרב צבי יהודה הכהן קוק זצ"ל, נטמנה
ר' אברום לחיות ראש ישיבת 'מרכז הרב'
ובכך גם נהייה למוניג ההורחני של כל הציבור
הגדול, בכמויות ובאיכות, החולך בדרךו של
מרן הרב קוק זצ"ל, השואף לבנות את
מדינת ישראל על יסודות אמונה ישראלי
וכל התורה בשלמותה. בעבר שנה הוא
בחר להיות הרב הראשי לישראל, והוטלה עליו בפועל האחריות

התרונית העצומה של כל הדור.
מתוך עצם מעמדו כענק של תורה ומתוך היותו ממשיכו של מורה
רבני הrabbi צב' יהודה הכהן קוק זצ"ל, נהיה הרב שפירא למורה
רכבו וננהגו של ציבור אהובי ובוני הארץ ישראלי כולה למרביבה.
הוא מרכז בبيתו את גדייל הרבנים להתייעצויות וקבالت החלטות
כיבוריות. בדיקות לפני שלוש שנים, בכ"ט תשרי התשס"ה, הוא
זכיר לפוסט בשמו, שగירוש יהודים מביתם בא"י, על מנת למסור
את הקרקע לגויים והוא איסור גמור של תורה ובדיקות כמו חילול
שבת ואיסור אכילת נבלות וטורפות, אסור לחילום יהודים
השתתף בדבר הנורא זהה, או גם לסייע לו באיזו דרך.

זדמנתי באתם ימים לישיבת 'מרכז הרב' וראיתי תלמידים מוקובצים סביב הרב, ניגשתי לראותו, הם מסרו לו רב דפים של אחד מההלוונים והם כאיilo "פסק הלכה" שאמור הפקן מפסקו של הרב, והוא קרא את הכתוב שם ואמר: "אין מה מילה אחת של תורה", בלומר כל מה שכתב שם הוא מה שנתקרא בלשונו "סבירות כרס", הוא קרע (בעיל") את הדף ו אמר שאסור לפרסמו, ומיד הלק לכיוון הצעיריה, חשבתי בלב שצורך לחזקו ולעוזרו, ניגשתי ואמרתי לו: "אשרינו שזכה לך. כמה עליינו להודות לך", קורא הדורות מאראש, ששתל בתוכנו את הרב". הושפתי ואמרתי: "רבנו בדורו כמשה בדורו". שאמרותי מילים אלו, הרב עצר מיד והרים ראשו כלפי פניהם ואמר: "מי נתן לך רשות להגיד דבר כזה? אמרתי: "זה אלא אני אומר, רשי" אומר לך על דברי הגמרא (שבת ק"א). הרב אמר: "על מי אמרו זאת?" השבתי: "רב ספרא אמר לרבא", אמר בתוקף. "నכו רב ספרא אומר לך לרבא, אבל לא עלי ולא עליך!" אמרה האשה לדרבנן.

והו דוגמא מובהקת לחשיבות האחריות העצומה שהיתה לבפוסק הדור ולא נפל חלילה בענותנותו של רבי זכריה בן מאידך גיסא, ממש באוטו זמן, ענה עצמה, ולא היה בכלל לשם שחבים מופלגים אודותיו.

עוד אוזנוינו שומותות:
"אחת. אחת ואחת. אחת ושתיים... אחת ושבע" (מוצע תפילה
מוסך של יום הבירוריה)

"והכהנים והעם, העומדים בעזירה, כשהיהו שומעים את השם הנכבד והנורא מפורש יוצא מפי כהן גדול בקדושה ובתורה...."

ויהי גיבור הנורא המולה מילים קדושות אלו.
עוד אנו מקשימים וושאמעים את הקולות
הנוצחים הללו, של מורהנו ורבנו עטרת
ראשון תפארת ישראל והדרון, מרן הרב
 אברהם אלקנה כהנא שפירא זצ"ל, כשהיא
 עומד בשליח צבור מידי שנה ביום
 הקדוש והנורא בישיבת 'מורץ הרב', ואנו
 היינו חשים את עצמנו ממש כעומדים
 סביב הכהן הגדול בבית המקדש. ידעונו
 נאמנה כי מוו"ר הוא שלח ציבור לא רק
 שלנו אלא ממש של כל כלל - ישראל.
 האחריות והדאגה הכללי ישראליות הייתה
 נורצת בחפכיהם ימימה בכל אשתיו

ונזרען בזבזת נזיר, והויה בצלב אל עזיזנו.
בתחלת אלול האחרון ביקרתו ביבתו
והוא אמר לי: "אני רוחה שתדי, שאני הולך,
ומזדקון, מיום ליום הכוחות עוזבים אוטי,
זה נראה לך משונה? אתה מופעת מכך? גם
אברהם אבינו שהיתה לו נשמה ענקית של
דורות, נהיה ז肯: "ואברהם ז肯 בא בימים". האדם צריך להכיר
את אפסותו לפני הבורא יתברך שם".

עדין הלב מסרב להאמני, שאכן ר' אברום אייננו עוד אנתנו כאן בעולם הזה. ר' אברום שכולו חיות, שכולו שמחה, שכולו אוור - אוור של תורה ואור של קדושה, שכולו חכמה ופיקחות. ר' אברום והענינים הנפלאות שלו, "יעי העדה", ששתיהן מבועות חכמה אלוקית וטוב אלוקי, אייננו עוד אנתנו. היכן?!
ונצטטן של צו ההוראה באלו שמשונו את דבריו רב הכהן על

בע-זמנו של יג' האלול ה'תרכ"ה נסעה גורן מ-טבריה ל-קבר קב"ה בפתחו של רבי יהודא הנשיא (כתובות ק"ד): "אראלים (היינו המלאכים) ומצוקים (היינו הצדיקים שבארון) אחזו בארון הקודש, נצחו אראלים את המזוקים ונשכה ארון הקודש". בירושלמי (כלאים פ"ט) כתוב: "מצוקים ואראלים תפוזין בלוחות הברית ובורה ידן של אראלים וחוטפו את הלוחות". נראה לומר שבירושלמי ישנה תפיסה יותר פנימית, רבוי לא היה רק כל מלא בתורה, "ארון הקודש", אלא הוא היה הלוחות בעצם, והלוחות מעשה אלוהים הנה, והמכتب מכתב אלוהים הוא חרות על הלוחות", הוא עצמו תורה. כך היה מ"ר ר' אבורם, כל כלו תורה, העליונים מבקשים לקחת את האור הגדול הזה לעולמות אלמיה, וויליאם ברברט מזכיר מלחמותיו של קרבן קב"ה.

עלונים, ואלו הוויזונרים מנהמאנצט ומנוגנטט ש"שiao עט. שמעתי מת"ח, בשם הרראשון ציון הרב שלמה עאמר שליט"א, שאמר כי על ר' אברום צרייך לברך כאשר רואים אותו: "ברוך שהליך מהחכמתו ליראיו". והסביר שרבה זו היא לא רק על היקפיות עצמה של ידיעת התורה, אלא ברכה זו היא על מי שלפי גודל שקיידתו ועמלו וידעתו את התורה זכה שהتورה היא עצם חכמתו, שחכמתו היא תורה. וזה הוא ר' אברום שפירא. לפניהם יותר משלוושם שנה, זכיית לברך את הגאון העזום הרב חיים יעקב לוין צ"ל, לאחר שחזר לארכגלאות ארוכקה באמוריקה ונתמנה להיות רבה של המושבה פרדס חנה. אמרותיו שעניינו למד בשיבתת 'מרכז הרב', הוא שאל מי מוסר שייעור כלילי בישיבה, השבתי יש שניים: "יש שייעור של הגאון הרב שאול שראלאל", והוא מיד אמרו: "ר' שאול, אני עוד זוכר אותו מתקופת הרב קוק זצ"ל,ומי השני?"

"תנוועת מגיבי אָרֶץ"

אבלה על מותו של מורהנו ורבינו

בוד פרג אברהם אלקונה שפирא זצ"ל

אש ישיבת מרכז הרוב וברוב הראשי לשעבר.

איבדנו מנהיג דגול שהוא לו אומץ הלב המיחודה עם ראייה מפוקחת של המציאות אמרית ואחריות לאומית אמיתית
לעתוד על משמרתה של חתורה והארץ.

תנוועת מגני אַרְצָה בעקבות עקיית היישובים לעמוד על משמר הארץ

ברכתו של מורה הרב אברהם שפיר"א צ"ל והדרכתו

המקום ינחים את המשפחה האבלה ואת עם ישראל כלו

סירוב לפקודה נגד ההלכה - הלהקה ועזה טובה

מושת גור דיזוז לרבנו זצ"ל, שהצבא קיבל כבר את הפקודה והכין את המשאיות ושאר הנדרש לביצוע הגירוש, אולם פסק ההלכה הביא לכך, שרבען החליט שלא נכוון לפגוע בצבא, ודחה "זמנית" את ביצוע התוכנית הנוראה

בשליחות ראש הממשלה ושר הביטחון, ביתר ובנו זצ"ל, לחץ מאוד ואים על הרב, אך הרב לא רתע מלחצי ואומיימם המשאיות, אישי ציבור ומפעיות של קצינים דתיים שטענו שקיודם כל הקצתנה הדתית יעוצר. זכיתו ללוות מספר פעומים את הרב בתיקות הלחצים הזאת, ובנו זצ"ל לא היסס או חשב לחזור בו אפילו פעם אחת, שהרי קודם כל שום עימות להלכה – וזה גם העזה הכח טובה! באוטם ימים, הוכחה גם נכונותו של משפט ישודי זה. מוטה גור דיזוז לרבנו זצ"ל, שהצבא קיבל כבר את הפקודה והכין את המשאיות ושאר הנדרש לביצוע הגירוש, אולם פסק ההלכה הביא לכך, שרבען החליט שלא נכוון לפגוע בצבא, ודחה "זמנית" את ביצוע התוכנית הנוראה.

בכינויים ובנים שהתקיימים בבית הרב, לאחר הדיזוז על דבריו סגן שר הביטחון, אמר בסיפוק ובנו זצ"ל מכאן רואים יסוד גדול, "לנהוג על פי ההלכה זו גם עזה טובה". מאז שמעתי ממנו אמריה זו, לדעתני, נבע מספר קווים חשובים בהנוגתו מעיקרו זה, לדעתני, נבע מספר קווים חשובים בהנוגתו הציבורית:

א. רב חייב להתעב במקומות שצרכי בו דעת תורה – "חוותם של הרבנים להסביר בכל שאלה ذاتית הלכתית המובאת לפניהם... על כן דוחים מכל וכל את הניסיון לסתום את פי הרבנים בטיעונים שלא מן העניין" נ��ע מפרסום שלו לעיבורו. ב. לא תגورو מפני איש, כפי שבא לידי ביטוי בפסק ההלכה בעניין סירוב הפקודה.

ג. הקפדה ורונו רב כלפי ובנים, שאינם נודלים בתורה ולא שימשו כראוי, פוסקים ההלכה ציבורית בעוד יכלתם לפסק מוגבלת. כלשונו: 'הרבעל' שפוצקים ההלכה ומקללים. פסק ההלכה זהה מוכר יותר לציבור הרחב מימי המאבק על גוש קטיף, ולאחר הגירוש יותר ויותר אנשים מבינים את עומק ראייתו של רבנו זצ"ל.

משפט אחד, שהיה שגור בפי רבנו הרב אברהם שפירא זצ"ל, מקפל בתוכו את עיקרי הנוגתו הציבורית: "לעשות לפי התורה זו לא רק הלהקה – זו גם עזה טובה!"

דומה, שהזיכרין הציבורי החזק ביותר מרבען, בתחום המאבק על שלמות הארץ, יהיה מפסק ההלכה שלו שחוובה לסרב פקודה בעקרות ישובים. הפסק נכתב לראשונה לפני כ- 15 שנה כתשובה לשאלת חיל מילואים, ששחש כי יידרש להשתתף בפניו "התנהלות על סיוע בפניו מבנים בלבד – ולא עסקה במקרה החמור פי כמה של גירוש אנשים או גירותם.

התשובה הייתה קצרה ומצוותה כאן חלקית: "כיוון שנפסק על ידי רוב הרבנים בארץ שישר לפנות שטחים בארץ ישראל ולמסרים לגויים... הרי ככל אישור תורה אסור ליהודי לחתך חלק בכל המעשה של סיוע לפינוי כפי שנפסק ברמב"ם..." שגם אם המלך ציווה לעבור על דברי תורה אין שומעין לו." את הפסק ניסח רבנו זצ"ל, ועימיו חתמו הרב שאול ישראלי זצ"ל והרב משה צבי נירה זצ"ל.

פסק ההלכה הופץ לעיתונות, אך לא עורר אז כל עניין ורק עיתון הצופה ציטט אותו בכתבבה קטנה שלא עוררה תשומות לב מיוחדת.

חודשיים אחר כך הופיע הפסק,פעם נוספת, בכנס חירום שנערך בחברון ע"י "אחדות הרבנים" לצד מגמות ממשלה ובין לעקרות את היהודי חברון, כתגובה לאירועי מערת המכפלה ע"י ד"ר גולדשטיין ז"ל. אז כבר היו לפסק ההלכה השלכות מעשיות לגבי החיללים הדתניים. באותו יום, פתח פסק ההלכה את מהדורות החדשות, ועורר תגובה שלليلיות וחיבויות בהיקף עצום. אך התבatta לפני עיתונאי חשוב – כבר שנים אין לא זכר כזו תזוזית של תגובות ותגובות נגד, וכל זה בגלל שכמה רבנים אמרו ממשו... באוטם ימים, הגיע סגן שר הביטחון דאג מוטה גור, פעמיים,

מג"ל: הל רות
המערכת: הרב שמואל הולשטיין
הרברט מנאל יוספין

יוצא לאור ע"י תנועת קוממיות, רוח וגבורה לישראל יהודית ערך. 580468163
בית אל ד"ג: מרחוב בגין ת"ד 556, טל': 02-9974427, פקס: 02-9974424
דו"ל: www.komemiyut.org, alon@komemiyut.org
لتמונות: בנק לאומי סינק נבעת אוורום 797 ח-ן אשראי: 03-7563146
טלפון: 02-27779/49 | הפקה: מקראשון 052-5665058 | מילוי: 02-6511122 |

העלון מוקדש לעליוי נשמת
מו"ר הרה"ג אברהם אלקנה
בן הרוב שלמה זלמן שפירא זצ"ל

והיה כי ישאלך בנד....

האם מותר לطبול את החלה במרק רותח?

תוכלו ללמידה זאת יחד ב"מאורות השבת" חלק ג'

עכשווי בחנויות הספרים ובמוסדי מאורות

לפרטים והדמנות: 1-700-500-151